

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Академії

Протокол від 30.04.2024 р. № 4

Голова Вченої ради Академії
бригадний генерал медичної служби

Валерій САВИЦЬКИЙ

_____ 2024 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань кандидатів до навчання
в Українській військово-медичній
за програмою військової інтернатури

Факультет підготовки військових лікарів

Кафедра військової фармації

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Спеціалізація: «Загальна фармація»

Розглянуто та схвалено
Протокол засідання Методичної
ради Академії № 2
від «10» квітня 2024 р.

Київ - 2024

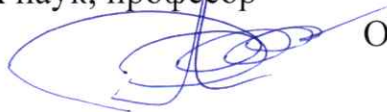
Розроблено та внесено:

Кафедрою військової фармації Української військово-медичної академії

Розробники програми: Шматенко О.П., доктор фармацевтичних наук, професор, полковник медичної служби, начальник кафедри військової фармації; Приходько Т.В., кандидат фармацевтичних наук, доцент, підполковник медичної служби, доцент кафедри військової фармації; Соломенний А.М., кандидат фармацевтичних наук, доцент, підполковник медичної служби, доцент кафедри військової фармації; Плешкова О.В., кандидат фармацевтичних наук, доцент, підполковник медичної служби, старший викладач кафедри військової фармації; Ніколайчук О.П., викладач кафедри військової фармації.

Програма вступних фахових випробувань
розглянута на засіданні кафедри військової фармації
Протокол від «04» квітня 2024 року, № 5

Начальник кафедри військової фармації
доктор фармацевтичних наук, професор
працівник ЗС України

Олександр ШМАТЕНКО

Письмовий іспит (абітурієнтів) з випускниками фармацевтичних факультетів проводиться з наступних дисциплін (розділів):

Організація забезпечення військ медичним майном.

Фармацевтична хімія і фармакогнозія.

Технологія лікарських форм.

РОЗДІЛ І. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК МЕДИЧНИМ МАЙНОМ

В результаті вивчення дисципліни випускники повинні:

ЗНАТИ:

організацію медичного постачання механізованої (танкової) бригади; табельне медичне оснащення медичної роти механізованої (танкової) бригади, військового мобільного госпіталю (ВМГ);

порядок визначення потреби, витребування, одержання, зберігання, відпуску і обліку медичного майна;

організацію зберігання медичної техніки і майна в польових умовах;

особливості поводження з наркотичними і отруйними лікарськими засобами в польових умовах;

порядок контролю за зберіганням, обліком та витрачанням медичного майна;

особливості виготовлення лікарських форм в польових умовах.

ВМІТИ:

розгорнути і організувати роботу аптеки медичної роти, відділу (відділення) зберігання медичного складу;

визначити потребу, витребувати, одержувати, зберігати, відпускати, вести облік медичного майна;

контролювати дотримання правил зберігання, обліку та витрачання медичного майна;

організувати розконсервацію медичної техніки;

готувати і аналізувати лікарські форми за допомогою комплектно-табельного оснащення.

БУТИ ОЗНАЙОМЛЕНИМИ З:

основами технічного і метрологічного забезпечення медичної служби.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ.

Медичне постачання, як складова частина медичного забезпечення військ. Значення медичного постачання в загальній системі медичного забезпечення військ.

Класифікація медичного майна за групами і призначенням. Класифікація медичного майна за обліковою ознакою і якісним станом. Поняття про комплект медичного майна, порядок їх формування. Класифікація комплектів медичного майна. Призначення і медико-тактична характеристика комплектів для надання першої медичної допомоги. Призначення і медико-тактична характеристика комплектів для надання долікарської, першої лікарської та

кваліфікованої медичної допомоги. Медико-тактична характеристика комплектів спеціального призначення.

Класифікація і характеристика лікарських предметів, апаратів і приладів. Класифікація і характеристика медичних меблів та обладнання для військових мобільних госпіталів.

Призначення і коротка медико-тактична характеристика автоперев'язувальної АП-2. Призначення і коротка медико-тактична характеристика дезінфекційно-душових установок ДДП-2, ДДА-66, ДДА-3. Призначення і коротка медико-тактична характеристика СДП-3. Призначення і коротка медико-тактична характеристика ПФЛ. Правила зберігання, прийому, консервації і розконсервації медичної і санітарної техніки. Сили і засоби по ремонту медичної техніки.

Правила зберігання медичного майна в польових умовах. Правила упакування і транспортування медичного майна в польових умовах. Заходи щодо захисту медичного майна в польових умовах від уражаючих факторів зброї.

Принципи нормування медичного майна. Визначення потреби в медичному майні у мирний час.

Загальні положення щодо ведення обліку медичного майна. Документальне оформлення прийому і відпуску медичного майна. Порядок списання медичного майна.

Обсяг роботи аптеки медичної роти, військового мобільного госпіталю. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації роботи аптеки.

Організація медичного постачання механізованої (танкової) бригади в обороні. Організація медичного постачання механізованої (танкової) бригади в наступі.

Інвентаризація медичного майна і техніки.

РОЗДІЛ II. ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ І ФАРМАКОГНОЗІЯ.

В результаті вивчення дисциплін випускники повинні:

ЗНАТИ:

вимоги керівних документів щодо організації контролю якості лікарських засобів;

загальні фармацевтичні методи аналізу лікарських засобів;

хімічні методи аналізу, індикаторні реакції;

основні способи титрування і розрахунків результатів аналізу;

загальні положення щодо аналізу лікарських засобів;

організацію контролю якості лікарських засобів в умовах військової аптеки і медичного складу;

хімічні перетворення лікарських засобів під впливом факторів навколишнього середовища в процесі зберігання;

сучасний стан і перспективи розвитку фармацевтичного аналізу лікарських засобів;

основні групи біологічно активних сполук, що містяться в лікарській рослинній сировині;

методи фармакогностичного аналізу;

фармакологічні властивості та застосування засобів з рослин у медицині.

ВМІТИ:

організувати контроль якості лікарських засобів на медичних складах та у військових аптеках;

проводити аналіз лікарських засобів хімічними і фізичними методами;

проводити внутрішньоаптечний контроль якості лікарських засобів, концентратів і напівфабрикатів;

проводити аналіз розчинів для парентерального застосування екстемпорального виготовлення;

оцінити якість лікарських засобів після проведеного аналізу;

контролювати роботу аптек з питань виготовлення і контролю якості лікарських засобів;

організувати заготівлю, сушіння, переробку та зберігання лікарської рослинної сировини;

встановлювати ідентичність (тотожність) та якість лікарської рослинної сировини.

БУТИ ОЗНАЙОМЛЕНИМИ:

з основними державними та відомчими документами, що регламентують діяльність аптечних установ;

з принципами роботи аптечних установ;

з перспективами культивування лікарських рослин в Україні.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ.

Державна система контролю якості лікарських засобів в Україні.

Хімічні методи дослідження якості лікарських препаратів. Методи кислотно-основного титрування. Метод комплексонометрії. Окисно-відновні методи аналізу. Осаджувальне титрування. Нітритометрія. Фізичні і фізико-хімічні методи аналізу. Методи визначення рН.

Організація внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів. Методи якісного експрес-аналізу, що застосовується для внутрішньоаптечного контролю. Хімічні, фізичні та фізико-хімічні методи, які використовуються для кількісного експрес-аналізу. Особливості контролю якості лікарських засобів для парентерального застосування.

Етиловий спирт. Методи одержання, ідентифікація та встановлення ступеню чистоти. Способи кількісного визначення спирту етилового.

Фармацевтичний аналіз препаратів на основі фенолів. Методи ідентифікації та кількісного визначення препаратів на основі альдегідів. Методи ідентифікації та кількісного визначення у лікарських формах препаратів, похідних карбонових кислот. Фармацевтичний аналіз препаратів, похідних амідів вугільної кислоти. Методи ідентифікації та кількісного визначення лікарських препаратів групи барбітуратів. Реакції тотожності і методи кількісного визначення сульфаніламідних препаратів. Фармацевтичний

аналіз кисневмісних гетероциклічних препаратів. Загальні методи ідентифікації та кількісного визначення похідних фурану, бензофурану, бензопірану. Фармацевтичний аналіз препаратів, похідних піридину та хіноліну. Фармацевтичний аналіз препаратів бензодіазепінового ряду. Методи ідентифікації та кількісного визначення препаратів групи фенотіазину.

Фармацевтичний аналіз алкалоїдів тропанового, хінолінового та ізохінолінового рядів. Фармацевтичний аналіз алкалоїдів індолового та пуринового рядів.

Методи ідентифікації та кількісного визначення серцевих глікозидів. Методи ідентифікації та кількісного визначення стероїдних гормонів. Методи ідентифікації та кількісного визначення вітамінів аліфатичної, аліциклічної, ароматичної та гетероциклічної будови.

Методи ідентифікації та кількісного визначення антибіотиків тетрациклічної та гетероциклічної будови. Методи ідентифікації та кількісного визначення антибіотиків ароматичної та аміноглікозидної будови.

Сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин. Способи зберігання, сушіння і первинної обробки сировини. Умови зберігання лікарської рослинної сировини. Методи фармакогностичного аналізу та контролю якості лікарської рослинної сировини. Характеристика лікарської рослинної сировини за основними біологічними групами (серцеві глікозиди, антраглікозиди, алкалоїди та інші).

РОЗДІЛ III. ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ.

В результаті вивчення дисципліни випускники повинні:

ЗНАТИ:

основні документи, які регламентують правила виготовлення лікарських форм;

характеристику допоміжних речовин, розчинників, мазевих основ, принципи їх відбору при виготовленні ліків;

біофармацевтичні аспекти лікарських засобів, основні напрями наукових досліджень у фармації;

правила дозування за об'ємом та масою, розчинення лікарських речовин; вимоги до лікарських форм (розчинів для ін'єкцій, очних крапель, мазей тощо);

принципи стерилізації, асептики;

загальні положення щодо внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів.

ВМІТИ:

виготовлювати ліки екстемпоральної рецептури;

вирішувати питання технології, зберігання та відпуску препаратів з урахуванням сумісності компонентів пропису, перевіряти дози отруйних та сильнодіючих лікарських засобів та норми одноразового відпуску;

вибирати оптимальну технологію ліків для забезпечення їх належної якості;

визначати вплив різноманітних фармацевтичних факторів (виду лікарської форми, якості та кількості допоміжних речовин тощо) на їх фармакологічну активність;

стерилізувати виготовлені лікарські засоби;

одержувати воду очищену та воду для ін'єкцій.

БУТИ ОЗНАЙОМЛЕНИМИ:

з перспективами розвитку технології лікарських препаратів;

з перспективними напрямками створення сучасних лікарських засобів.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ.

Характеристика лікарських засобів, які виготовляються у аптеках. Санітарний режим і мікробна чистота лікарських засобів.

Сучасні засоби отримання води очищеної та води для ін'єкцій. Вимоги аналітично-нормативної документації до якості води очищеної і води для ін'єкцій. Загальні принципи будови дистиляційного обладнання для отримання води для фармацевтичних потреб в умовах аптеки. Порядок контролю якості води для ін'єкцій і води очищеної в аптеках.

Характеристика лікарських засобів для парентерального застосування, вимоги до них. Асептичні умови приготування розчинів для парентерального введення, способи їх забезпечення. Вимоги до лікарських речовин, що використовуються для приготування розчинів для ін'єкцій та інфузій. Методи стерилізації розчинів для ін'єкцій та інфузій, лікарських речовин, допоміжних матеріалів. Параметри стерилізації розчинів для ін'єкцій та інфузій. Особливості стерилізації допоміжних матеріалів (вата, марля, паперові фільтри, мембранні фільтри) та спецодегу, які використовуються при приготуванні розчинів для ін'єкцій та інфузій. Способи стерилізації гумових корків та склотари.

Технологія розчинів для парентерального введення. Приготування розчинів, які вимагають стабілізації, принципи підбору стабілізаторів. Значення ізотонічності парентеральних розчинів для організму та розрахунки ізотонічних концентрацій розчинів. Осмолярність розчинів. Способи визначення осмолярності. Розрахунки осмолярних концентрацій.

Технологія очних крапель. Забезпечення стабільності очних крапель при їх виготовленні і в період використання. Характеристика показників якості очних лікарських форм.

Особливості приготування розчинів масо-об'ємним способом. Особливості приготування розчинів стандартних фармакопейних рідин. Особливості технології крапель. Технологія неводних розчинів, оцінка їх якості, зберігання та оформлення до відпуску згідно з вимогами нормативних документів. Технологія, класифікація та характеристика розчинів ВМС. Технологія суспензій, фактори, які впливають на їх стабільність. Технологія емульсій, їх види і типи, контроль якості.

Характеристика порошків як лікарської форми, їх класифікація, біофармацевтичні аспекти порошків. Технологія приготування простих і складних порошків. Перевірка разових та добових доз отруйних і сильнодіючих

лікарських речовин в порошках. Контроль якості, правила оформлення та відпуску і зберігання лікарських форм з отруйними і наркотичними речовинами відповідно до вимог нормативних документів.

Поняття “фармацевтичні несумісності”. Класифікація несумісних поєднань інгредієнтів. Фізичні, хімічні та фармакологічні несумісності в технології ліків. Способи усунення несумісностей в аптечній практиці.

Характеристика м'яких лікарських засобів, їх класифікація та технологія приготування. Технологія мазей, паст, лініментів.

Водні витяжки з лікарської рослинної сировини.

Технологія водно-спиртових розчинів згідно з нормативно-технічною документацією. Особливості роботи з етиловим спиртом та способи дозування етилового спирту.

РОЗДІЛ ІV. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Вимоги чинного законодавства щодо екстемпорального виготовлення лікарських засобів.
2. Санітарний режим в аптеках, що займаються виготовленням лікарських засобів.
3. Сучасні засоби отримання води очищеної та води для ін'єкцій. Вимоги аналітично-нормативної документації до якості води очищеної і води для ін'єкцій.
4. Принципи будови дистиляційного обладнання для аптек.
5. Порядок контролю якості води для ін'єкцій і води очищеної.
6. Характеристика лікарських засобів для парентерального застосування. Вимоги Державної Фармакопеї України до розчинів для ін'єкцій та інфузій. Вимоги до лікарських речовин, що використовуються для приготування розчинів для ін'єкцій та інфузій.
7. Методи стерилізації розчинів для ін'єкцій та інфузій, лікарських речовин, допоміжних матеріалів. Параметри стерилізації розчинів для ін'єкцій та інфузій. Особливості стерилізації допоміжних матеріалів (вата, марля, паперові фільтри, мембранні фільтри) та спецодягу, які використовуються при приготуванні розчинів для ін'єкцій та інфузій. Способи стерилізації гумових корків та склотари.
8. Технологія розчинів для ін'єкцій та інфузій. Приготування розчинів, які вимагають стабілізації, принципи підбору стабілізаторів.
9. Значення ізотонічності парентеральних розчинів для організму та розрахунки ізотонічних концентрацій розчинів. Осмолярність розчинів. Способи визначення осмолярності. Розрахунки осмолярних концентрацій.
10. Технологія розчинів глюкози для парентерального застосування.
11. Технологія розчинів новокаїну різної концентрації для парентерального застосування.
12. Технологія розчину Рінгера.
13. Технологія розчинів натрію гідрокарбонату для парентерального застосування.

14. Технологія розчину Рінгера-Лока.
15. Технологія очних крапель. Забезпечення стабільності очних крапель при їх виготовленні та в період використання. Характеристика показників якості очних лікарських форм.
16. Особливості приготування розчинів масо-об'ємним способом. Особливості приготування розчинів стандартних фармакопейних рідин.
17. Технологія неводних розчинів, оцінка їх якості, зберігання та оформлення до відпуску згідно з вимогами нормативних документів.
18. Технологія, класифікація та характеристика розчинів ВМС.
19. Технологія суспензій, фактори, які впливають на їх стабільність.
20. Технологія емульсій, їх види і типи, контроль якості.
21. Характеристика порошків як лікарської форми, їх класифікація, біофармацевтичні аспекти порошків. Технологія приготування простих і складних порошків.
22. Контроль якості, правила оформлення та відпуску і зберігання лікарських форм з отруйними і наркотичними речовинами відповідно до вимог нормативних документів.
23. Поняття "фармацевтичні несумісності". Класифікація несумісних поєднань інгредієнтів. Фізичні, хімічні та фармакологічні несумісності. Способи усунення несумісностей в аптечній практиці.
24. Характеристика м'яких лікарських засобів, їх класифікація та технологія приготування. Технологія мазей, паст, лініментів.
25. Водні витяжки з лікарської рослинної сировини.
26. Технологія водно-спиртових розчинів згідно з нормативно-технічною документацією. Особливості роботи з етиловим спиртом та способи дозування етилового спирту. Технологія приготування розчинів йоду, борної і саліцилової кислот.

РОЗДІЛ ІV. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Аптечна технологія ліків: [підручник для студ. фарм. фак-тів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитац. / за ред. акад. О.І. Тихонова] Вінниця: Вид-во «Нова книга», 2016. 536 с.
2. Бардакова Л. В. Державний контроль за обігом лікарських засобів: його поняття та особливості / Лілія Бардакова // Підприємство, господарство і право. 2012. № 8. С. 102-105.
3. Бушуєва І.В., Єренко О.К. Управління і економіка фармації "Менеджмент в фармації": практикум для провізорів-інтернів за спец. "Загальна фармація". (Ч.ІІ). Запоріжжя: ЗДМУ. 2020. 92 с.
4. Бушуєва І.В., Єренко О.К., Стешенко Я.М. Управління і економіка фармації: навч. посібник до семін. занять провізорів-інтернів спец. "Загальна фармація" з дисц. "Управління і економіка фармації". Ч.2. Запоріжжя: ЗДМУ. 2021. 128 с.
5. Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах

аптек : Методичні рекомендації. 2 вид. Київ: МОЗ України, 2005. 98 с.

6. Військово-фармацевтичне і медичне товарознавство. Державна реєстрація медичних виробів / Шматенко О.П. та ін. Навчальний посібник. Київ : СПД Чалчинська Н.В., 2020. 118 с.

7. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». I вид. Харків : РІРЕГ, 2001. 556 с.

8. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». I вид. Доповнення 2. Харків : Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр», 2008. 620 с.

9. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». I вид. Доповнення 3. Харків : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2009. 280 с.

10. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». I вид. Доповнення 4. Харків : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2011. 540 с.

11. Державна Фармакопея України: в 3 т. / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». - 2-е вид. - X: ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. - Т.1. - 1128 с.

12. Дмитрієвський Д.І., Рибачук В.Д., Хоменко В.М. та ін. Допоміжні речовини в технології ліків: вплив на технологічні, споживчі, економічні характеристики і терапевтичну ефективність : навч. посібник / За ред. І.М. Перцева. Харків : Золоті сторінки, 2010. 600 с.

13. Довідник оперативних розрахунків медичної служби Збройних Сил України / За ред. В.Б. Андронатія, Ю.Ф. Клівенка. - К.: СПД Чалчинська Н.В., 2014. - 320 с.

14. Допоміжні речовини в технології ліків: вплив на технологічні, споживчі, економічні характеристики і терапевтичну ефективність: навч. посіб. для студ. вищ. фармац. навч. закл. / За ред. І.М. Перцева. - X.: Золоті сторінки, 2010. - 600 с.

15. ДСТУ ISO 9001-2001. Системи управління якістю. Вимоги. К. : Держстандарт України, 2001. 23с.

16. Закон України «Про лікарські засоби»: №2165-VI / 2 165-17. К., 2010.

17. Керівництво з організації постачання медичною технікою і майном Збройних Сил України у мирний час / Шматенко О.П., Галан О.В., Гульпа В.С., Приходько Т.В. Метод. вказівки. Київ : ВМД МОУ, УВМА, 2016. 48с.

18. Керівництво по роботі баз зберігання медичного майна, центрів формування медичного майна непорушного запасу та медичних складів Міністерства оборони України: Методичні вказівки / Сирота П.С., Трохимчук В.В., Рибальченко М.С., Шматенко О.П., Гульпа В.С., Ергард М.М., Голуб А.Г. та інш. - Чернівці, ТОВ „Вид-во „Наші книги”, 2007. - 400 с.

19. Кобзар А.Я. Фармакогнозія в медицині: Навч. посібник. К. : Медицина, 2007. 544 с.

20. Комплектно-табельне оснащення для медичної служби механізованої (танкової) бригади / Шматенко О.П., Ніколайчук О.П. Навчальний посібник. Київ : УВМА, 2016. 63с.

21. Комплектно-табельне оснащення медичної служби військових частин / Шматенко О.П., Соломенний А.М., Приходько Т.В., Ніколайчук О.П., Плешкова О.В., Белозьорова О.В., Дроздов Д.В. Навчальний посібник / за редакцією професора О. П. Шматенка. Київ : «Видавництво Людмила», 2021. 132 с.

22. Наказ Міністра оборони України від 16.11.2016 р. № 608 «Про затвердження адміністративно-територіальних зон відповідальності закладів охорони здоров'я Збройних Сил України за організацію медичного забезпечення».

23. Наказ Міністра оборони України від 17.08.2017 року № 440 «Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України».

24. Організація зберігання медичного майна (лікарських засобів та супутніх товарів) у фармацевтичних закладах / Шматенко О.П., Скуратівська С.І., Приходько Т.В., Соломенний А.М., Плешкова О.В. Слайд-курс: навчальний посібник. Київ : СПД Чалчинська Н.В. 2020. 74 с.

25. Організація медичного забезпечення військ: Підручн. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III – IV рівнів акредитації / За ред. проф. Бадюка М.І. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 492 с.

26. Організація медичного забезпечення збройних сил європейських держав: навч. посібник / М.І. Бадюк, О.В. Рудинський, В.В. Солярник та ін. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 104 с.

27. Організація медичного забезпечення збройних сил європейських держав: навч. посібник / М.І. Бадюк, О.В. Рудинський, В.В. Солярник та ін. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 104 с.

28. Організація медичного забезпечення механізованої бригади в обороні: навч. посібник / М.І. Бадюк, В.В. Солярник, В.Л. Савицький та ін. – К.: «МП Леся», 2018. – 108 с.

29. Організація роботи з медичним майном непорушного запасу у військових частинах / Шматенко О.П., Приходько Т.В., Соломенний А.М., Плешкова О.В., Галан О.В., Белозьорова О.В. Навчальний посібник / за редакцією професора О. П. Шматенка. Київ : «Видавництво Людмила», 2021. 68 с.

30. Основи організації медичного забезпечення Військово-морських сил Збройних Сил України: навч. посібник / М.І. Бадюк, В.В. Солярник, О.І. Завроцький. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2018. – 170 с.

31. Основи організації медичного забезпечення Повітряних сил Збройних Сил України: навч. посібник / М.І. Бадюк, І.К. Серета, С.М. Рудинська, І.П. Семенів, С.М. Курило, К.І. Лур'є, В.П. Майданюк, Р.Д. Кальчук. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 204 с.

32. Основні тренди розвитку фармацевтичного ринку України по фармакотерапевтичних групах: монографія / А.О. Дроздова, З.В. Малецька, І.О.

Власенко, Д.В. Рева [та ін.]; за ред. Л.Л. Давтян, Р.С. Коритнюк, Г.М. Войтенка. – К.: «Освіта України», 2015. – 130 с.

33. Особливості медичного забезпечення Високомобільних десантних військ Збройних Сил України: навч. посібник / М.І. Бадюк, В.В. Солярик, В.Ю. Козачок та ін. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2017. – 84 с.

34. Особливості управління повсякденною діяльністю медичної служби Військово-Морських Сил Збройних Сил України: навч. посібник / М.І. Бадюк, С.М. Рудинська, Р.Д. Кальчук, І.К. Середа. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 140 с.

35. Особливості функціонування мобільного військового госпіталю за модульним принципом: метод. рекомендації / [І.К. Середа, М.І. Бадюк, Ф.М. Левченко та ін.] – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 32 с.

36. Оформлення документації з метрологічного забезпечення, облік та подання звітності про технічний стан засобів вимірювальної техніки військового призначення для військових частин та закладів охорони здоров'я Міністерства оборони України : Метод. рекомендації / Аверіна О.А., Гульпа В.С., Галан О.В., Полтавець М.А., Жахівський П.А. Ірпінь: НДІ проблем військової медицини РС України, ДОЗ МО України, МО України, 2007. 144с.

37. Планування медичного забезпечення механізованого батальйону в умовах ведення оборонного бою / Бадюк М.І., Солярик В.В., Ковида Д.В., Козачок В.Ю., Середа І.К., Микита О.О., Бірюк І.Г. - К.: СПД Чалчинська Н.В., 2016. – 96 с.

38. Положення про роботу військових аптек : Методичні вказівки / Сирота П. С., Трохимчук В. В., Рибальченко М. С., Касьяненко В. В., Прудников В. І., Шматенко О.П. та ін. Чернівці: ТОВ „Вид-во „Наші книги”, 2007. 438 с.

39. Положення про метрологічне забезпечення Збройних Сил України : наказ Міністра оборони України від 30.08.99 №265. К. : МО України. 46 с.

40. Порядок обліку медичного майна в групі медичного постачання (пересувній) / Шматенко О.П. та ін. Метод. рекомен. Київ : ВМД МОУ, УВМА, 2016. 24 с.

41. Про затвердження Збірника описів комплектів медичного майна та порядку переформування комплектів медичного майна.

42. Про затвердження Інструкції із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15.05.2006 № 275.

43. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів і розмірів збору за їх державну реєстрацію (перереєстрацію) : Постанова КМУ від 26 травня 2005 року № 376.

44. Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках : Наказ Міністерства охорони здоров'я від 17.10.2012 № 812.

45. Про затвердження Правил проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів : Наказ Міністерства охорони здоров'я від 08.07.2004 № 349.

46. Про затвердження Тимчасових норм постачання лікарськими засобами і витратним медичним майном гарнізонних, базових та центральних військових госпіталів МО України на мирний час : Наказ ГВМУ МО України від 01.08.2002 р. № 90.

47. Про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі : Наказ МОЗ України від 29.09.2014 № 677.

48. Про стандартизацію: закон України від 15.01.2015р. №124-VIII-ВР//Відомості Верховної Ради 2015р. №14ст.96.

49. Проведення інвентаризації медичного майна у військовій частині / Шматенко О.П. та ін. Метод. рекомендації. Київ : ВМД МОУ, УВМА, 2016. 22 с.

50. Рідкі лікарські форми: екстемпоральна рецептура / О.І. Тихонов, Т.Г. Ярних, Н.Ф. Орловецька та ін. Х. : Вид-во НФаУ, 2005. 160 с.

51. Стандартизація фармацевтичної продукції : Нормативні документи МОЗ України. К.: МОЗ України, 2012. 720 с.

52. Табельне оснащення етапів медичної евакуації : навчальний посібник / О.П. Шматенко, Т.В. Приходько, Р.Л. Притула та ін. К. : УВМА, 2012. 85 с.

53. Технічні засоби для розгортання етапів медичної евакуації / Шматенко О.П. та ін. Навчальний посібник. Київ : СПД Чалчинська Н.В., 2020. 390 с.

54. Технологія лікарських засобів у польових умовах : підручник / За ред. проф. Шматенка О.П. К. : УВМА, 2013. 316 с.

55. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Вимоги до виготовлення нестерильних лік. засобів в умовах аптек. К. 2005. 98 с.

56. Фармацевтична хімія : Підручник для студ. вищ. фармац. навч. закл. і фармац. ф-тів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / За заг. ред. П.О. Безуглого. Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. 560 с.

57. Шматенко О.П., Кучмістов В.О., Трохимчук В.В. Спорудження для розгортання етапів медичної евакуації. Частина 1. Намети : Методичний посібник для слухачів I та II факультетів Української військово-медичної академії з дисципліни «Технічні засоби медичної служби», позааудиторної роботи інтернів, а також слухачів циклів післядипломного навчання спеціальності «Фармація». К. : Вид-во УВМА, 2015. 103 с.